

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ (4): Η απροσδόκητη καταιγίδα: οργή και θυμός (Μέγας Βασίλειος)

Date : 7 Ιουλίου, 2022

ΕΛΕΓΕ ο σοφός Σενέκας: «Τίποτα δεν κόστισε στην ανθρωπότητα περισσότερο από την οργή. Τ' αποτελέσματά της είναι δολοφονίες, δηλητηριάσεις, πόλεμοι, πυρκαγιές και πόλεις κατεστραμμένες».

Σαν απροσδόκητη καταιγίδα και προσωρινή τρέλα χαρακτηρίζει εύστοχα την οργή ο **Μέγας Βασίλειος** στο λόγο του «**Κατά οριζομένων**».

Ποιος δεν ένωσε το πυρωμένο βέλος της; Ποιος δεν θρήνησε για τ' απρόβλεπτα αποτελέσματά της; Η **οργή** και ο **θυμός** είναι κοινά σ' όλους τους ανθρώπους πάθη. **Από το πλέον δυσδιάκριτο σκίρτημα της καρδιάς μέχρι την αιματηρή χειροδικία έχουμε μιαν απέραντη κλίμακα εκδηλώσεων, που κάθε άνθρωπος επισημαίνει ανάλογα με την ευαισθησία του. Και η εμπειρία αυτή είναι τόσο οδυνηρή...**

Για τον πιστό χριστιανό και η πιο μικρή αντίδραση σε μια δίκαιη ή άδικη προσβολή ενός συναθρώπου εμφανίζεται ως παράβαση των εντολών του Θεού, ως έστω και προσωρινό σβήσιμο της αγάπης, ως απομάκρυνση της θείας χάριτος από την καρδιά και ως κυριαρχία πνεύματος δαιμονικού.

Η ομιλία, που ακολουθεί σε νεοελληνική απόδοση, αποτελεί ένα θαυμαστό δείγμα τής σφιχτοδεμένης αρχιτεκτονικής τού βασιλειανού λόγου και της **ψυχογραφικής δεινότητος** του μεγάλου πατρός της Εκκλησίας.

Αφού περιγράφει με ζωηρά χρώματα τις **εκδηλώσεις** και τα φοβερά **αποτελέσματα** της οργής, δεν παραλείπει ν' αναφέρει και τους **τρόπους αντιμετώπισής της**, παραθέτοντας περιστατικά από την Αγία Γραφή.

Ιδιαίτερα όμως επιμένει στο **μέσο τής ταπεινοφροσύνης** και στην **προβολή τού**

παραδείγματος του Κυρίου, για να μας βοηθήσει στη λύτρωση από την πιο συχνή, την πιο κοινή και την πιο απροσδόκητη καταιγίδα που αντιμετωπίζουμε.

[ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ](#)

Η ΩΦΕΛΕΙΑ από τις ιατρικές συμβουλές φαίνεται μετά την εφαρμογή τους. Το ίδιο συμβαίνει και με τις πνευματικές διδασκαλίες. Η σοφία και η ωφέλειά τους για τη διόρθωση της ζωής και την τελειοποίηση των πιστών άκροατών, φαίνεται μετά την έμπρακτη εφαρμογή τους.

Έτσι κι εμείς. Αφού άκουσαμε τον κατηγορηματικό στίχο των Παροιμιών, «Ἡ ὀργή καταστρέφει καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς φρονίμους» (Παροιμ. 15:1)· αφού άκούσαμε την αποστολική προτροπή, «Διώξτε μακριά σας κάθε δυσαρέσκεια, θυμό, ὀργή, κραυγή, κατηγορία, καθώς και κάθε ἄλλη κακότητα» (Έφ. 4:31)· αφού άκούσαμε άκόμα τον Κύριο νά λέει, «Ὁποῖος ὀργίζεται ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ του χωρὶς λόγο, πρέπει νά δικαστεῖ» (Ματθ. 5:22)· κι αφού άποκτήσαμε πείρα αὐτοῦ τοῦ πάθους, πού δέν προέρχεται από τή θέλησή μας, ἄλλα σάν ἀπροσδόκητη καταιγίδα μάς προσβάλλει ἀπ' ἔξω, μπορούμε καλύτερα νά γνωρίσουμε τὸ μεγαλεῖο τῶν θείων ἐντολῶν.

*

«Ὁ θυμώδης ἄνθρωπος ἔχει ἀποκρουστικὴ συμπεριφορὰ καὶ ἐμφάνιση» (Παροιμ. 11:25). Από τή στιγμή πού τὸ πάθος αὐτὸ θά διώξει τή λογικὴ καὶ θά κυριέψει μιὰ ψυχὴ, ἀποθηριώνει ὀλοκληρωτικὰ τὸν ἄνθρωπο. **Τὸν κάνει ἀπάνθρωπο, γιατί δέν τὸν κατευθύνει πιά ἡ λογικὴ.**

Ὅπως τὸ δηλητήριο στὰ φαρμακερὰ φίδια, ἔτσι εἶναι ὁ θυμὸς στοὺς ὀργισμένους. Λυσοῦν σάν τὰ σκυλιά, ὀρμοῦν σάν τοὺς σκορπιούς, δαγκώνουν σάν τὰ φίδια. **Ὁ θυμὸς κάνει τὶς γλῶσσες ἀχαλίνωτες καὶ τὰ στόματα ἀπύλωτα.** Ἀσυγκράτητα χέρια, βρισιές, κοροϊδίες, κακολογίες, πληγές καὶ ἄλλα ἀναρίθμητα κακὰ προέρχονται ἀπὸ τὴν ὀργή καὶ τὸ θυμό.

Ἐξαιτίας τοῦ θυμοῦ, ξίφη ἀκονίζονται, δολοφονίες τολμῶνται, ἀδέλφια χωρίζουν καὶ συγγενεῖς ξεχνοῦν τὸν συγγενικὸ δεσμό τους. Οἱ ὀργισμένοι ἀγνοοῦν πρῶτα τοὺς ἑαυτοὺς τοὺς κι ἔπειτα ὅλους τοὺς οἰκείους. Ὅπως οἱ χεῖμαρροι παρασύρουν κατεβαίνοντας τὸ καθετί, ἔτσι καὶ ἡ βία καὶ ἡ ἀσυγκράτητη ὀρμὴ τῶν ὀργισμένων δέν ὑπολογίζει τίποτα. Οἱ θυμωμένοι δέν σέβονται τοὺς γέροντες, τὴν ἐνάρετη ζωὴ, τὴ συγγένεια, τὶς προηγούμενες εὐεργεσίες, οὔτε τίποτ' ἄλλο σεβαστὸ καὶ ἔντιμο. **Ὁ θυμὸς εἶναι μιὰ πρόσκαιρη τρέλα.**

Ποιός θὰ μποροῦσε νὰ περιγράψει αὐτὸ τὸ κακό; Πῶς μερικοὶ εἶναι τόσο εὐέξαπτοι, πού μὲ τὴν παραμικρὴ ἀφορμὴ θυμώνουν; Φωνάζουν καὶ ἀγριεύουν καὶ ὀρμοῦν πιὸ ἀδίσταχτα κι ἀπὸ τὰ ἄγρια θηρία. Δὲν σταματοῦν προτοῦ ξεθυμάνει ἡ ὀργὴ τους σ' ἓνα μεγάλο καὶ ἀνεπανόρθωτο κακό. Οὔτε τὸ σπαθὶ οὔτε ἡ φωτιὰ οὔτε κανένα ἄλλο φόβητρο εἶναι ἱκανὸ νὰ συγκρατήσῃ τὴν ψυχὴ πού ἔγινε μανιακὴ ἀπὸ τὴν ὀργή. **Οἱ ὀργισμένοι δὲν διαφέρουν ἀπὸ τοὺς δαιμονισμένους σὲ τίποτα**, οὔτε στὴν ἔξωτερικὴ μορφή οὔτε στὴν ἐσωτερικὴ κατάσταση.

Βράζει μέσα στὴν καρδιὰ τὸ αἷμα ἐκείνων πού διψοῦν γιὰ ἐκδίκηση. Ταράζεται καὶ κοχλάζει μὲ τὴ φλόγα τοῦ πάθους. Ὅταν βγεῖ στὴν ἐπιφάνεια ἀλλάζει τὴν ὄψη τοῦ ὀργισμένου. Μεταβάλλει σὰν θεατρικὴ προσωπίδα τὴ συνηθισμένη καὶ γνώριμη σ' ὅλους μορφή του. Ἀγνώριστη γίνεται ἡ γνωστὴ ὄψη τῶν ματιῶν του. Τὸ βλέμμα του εἶναι παράφορο καὶ ξαναμμένο. Τρίζει τὰ δόντια σὰν τοὺς χοίρους πού συμπλέκονται. Τὸ πρόσωπό του φουντώνει καὶ μελανιάζει. Ὀλόκληρο τὸ σῶμα του παραμορφώνεται. Οἱ φλέβες τεντώνονται, λὲς καὶ θὰ σπάσουν, καθὼς ἡ ψυχὴ του συγκλονίζεται ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ ταραχὴ. Ἡ φωνὴ γίνεται σκληρὴ καὶ ἄγρια. Τὰ λόγια ἀναρθρα, ἀσυνάρτητα, ἄτακτα ἀπρόσεκτα καὶ ἀκατανόητα.

Ὅταν μάλιστα ἀνάψει ἡ ὀργὴ σὲ βαθμὸ ἀνεξέλεγκτο, ὅπως ἡ φλόγα πού τροφοδοτεῖται μὲ ἄφθονα ξύλα, τότε προπαντὸς βλέπει κανεὶς θέαμα πού οὔτε μὲ λόγια περιγράφεται οὔτε μὲ ἔργα παριστάνεται. Βλέπει κανεὶς χέρια νὰ σηκώνονται ἐναντίον συνανθρώπων καὶ νὰ πέφτουν σὲ κάθε σωματικὸ μέλος. Βλέπει ἀκόμα πόδια νὰ χτυποῦν ἄσπλαχνα εὐαίσθητα σημεῖα. Βλέπει τὸ καθετὶ νὰ γίνεται ὄπλο τῆς μανίας. Καὶ ἂν τύχει νὰ κυριεύεται κι ὁ ἀντίπαλος ἀπὸ τὸ ἴδιο πάθος, δηλαδὴ ἀπὸ παρόμοια ὀργὴ καὶ μανία, τότε συμπλέκονται καὶ παθαίνουν ὅσα εἶναι φυσικὸ νὰ πάθουν οἱ ὑποδουλωμένοι σ' ἓναν τέτοιο δαίμονα. Ἀναπηρίες ἢ καὶ θανάτους ἀποκομίζουν πολλὰς φορὲς οἱ συμπλεκόμενοι σὰν βραβεῖα τῆς ὀργῆς τους.

Ἄρχισε κάποιος τὶς χειροδικίες. Ὁ ἄλλος ἀμύνθηκε. Ἀνταπέδωσε ὁ πρῶτος. Δὲν ὑποχώρησε ὁ δεύτερος. Κι ἐνῶ τὸ σῶμα κομματιάζεται ἀπὸ τὰ χτυπήματα, **ὁ θυμὸς λιγοστεύει τὴν αἴσθησιν τοῦ πόνου**. Ἡ αἴσθησις αὐτὴ ἀτονεῖ καὶ δὲν τοὺς κάνει νὰ σταματήσουν, γιατί ὀλόκληρη ἡ ψυχὴ ἔχει κυριευθεῖ ἀπὸ τὴν ἐκδικητικὴν φύσιν.

*

Μὴν προσπαθεῖς νὰ θεραπεύσεις τὸ ἓνα κακὸ μὲ ἄλλο κακὸ. Μὴν ἐπιχειρεῖς νὰ ξεπεράσεις τὸν ἀντίπαλο σὲ συμφορὰς. Γιατί **στοὺς κακοὺς ἀνταγωνισμοὺς ὁ νικητὴς εἶναι ἀθλιότερος, ἀφοῦ ἀποχωρεῖ μὲ τὴ μεγαλύτερη εὐθύνη τῆς ἀμαρτίας**.

Σ' ἔβρισε ὁ ὀργισμένος; Σταμάτησε τὸ πάθος μὲ τὴ σιωπὴ. Μὴ σὲ διδάξει ὁ ἐχθρὸς νὰ ζηλέψεις αὐτὸ πού, ὅταν τὸ βλέπεις στὸν ἄλλο, τὸ ἀποστρέφῃς. Εἶναι

κατακόκκινος ὁ ἀντίπαλος ἀπὸ τὴν ὀργή; Ἀλλὰ μήπως κι ἐσὺ δὲν κοκκίνισες; Τὰ μάτια του εἶναι γεμάτα αἷμα; Τὰ δικά σου, πές μου, βλέπουν ἤρεμα; Ἡ φωνὴ του εἶναι ἄγρια; Ἀλλὰ καὶ ἡ δική σου εἶναι γλυκιά;

Ὁ ἀντίπαλος, στὴν ἡσυχία, δὲν ἐπιστρέφει τόσο τέλειος σ' αὐτὸν ποὺ φώναξε, ὅσο οἱ βρισιές σ' αὐτὸν ποὺ ἔβρισε. Ἡ μάλλον, ἐνῶ ὁ ἦχος ἐπιστρέφει αὐτούσιος, οἱ βρισιές ἐπιστρέφουν μὲ προσθῆκες.

Καὶ τί λένε μεταξὺ τους ὅσοι βρίζονται; Ὁ ἓνας λέει: «Εἶσαι τιποτένιος. Κατάγεσαι ἀπὸ τιποτένιους». Ὁ ἄλλος ἀπαντάει: «Εἶσαι ἄχρηστος δοῦλος». Ὁ πρῶτος τὸν λέει ψωμοζητητὴ. Ὁ δεύτερος ἀλήτη. Ὁ ἓνας ἀγράμματο. Ὁ ἄλλος τρελό. Ἔτσι συνεχίζουν μέχρι νὰ ἐξαντλήσουν ὅλο τὸ ὑβρεολόγιο. Καὶ μετὰ τὶς βρισιές, προχωροῦν καὶ στὶς χειροδικίες.

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, ὁ θυμὸς προκαλεῖ τὴ διαμάχη, ἡ διαμάχη τὶς βρισιές, οἱ βρισιές τὰ χτυπήματα, τὰ χτυπήματα τὰ τραύματα, τὰ τραύματα πολλές φορές τὸ θάνατο.

*

Ἄς διώξουμε λοιπὸν μὲ κάθε τρόπο τὴν ὀργὴ ἀπὸ τὴν ψυχὴ μας . Ἔτσι θὰ μπορέσουμε νὰ ξεριζώσουμε καὶ πάρα πολλὰ ἄλλα πάθη, ποὺ γεννιοῦνται ἀπ' αὐτή.

Σ' ἔβρισε κάποιος; Ἐσὺ παίνεψέ τον. Σὲ χτύπησε; Ἐσὺ δεῖξε ὑπομονή. Σὲ φτύνει καὶ σ' ἐξευτελίζει; Ἐσὺ σκέψου ποιὸς εἶσαι, ὅτι δηλαδὴ ἀπὸ τὴ γῆ προέρχεσαι καὶ στὴ γῆ θὰ καταλήξεις. Ὅποιος μὲ τέτοιο τρόπο προετοιμαστεῖ, θὰ θεωρήσει μικρὴ κάθε προσβολή. Ἔτσι, δείχνοντας τὸν ἑαυτό σου ἄτρωτο στὶς βρισιές, ὄχι μόνο θὰ φέρεις σὲ ἀμηχανία τὸν ἀντίπαλο, ἀλλὰ καὶ θ' ἀναδειχθεῖς ἄξιος γιὰ μεγάλο στεφάνι. Ἡ μανία τοῦ ἄλλου θὰ γίνει ἀφορμὴ δικοῦ σου ἐπαίνου.

Σὲ ὀνόμασε ἄσημο καὶ ἄδοξο ὁ ὀργισμένος ἀντίπαλός σου; Ἐσὺ σκέψου ὅτι εἶσαι «χῶμα καὶ στάχτη» (Γεν. 18:27). Γιατί δὲν εἶσαι ἀνώτερος ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ, ποὺ ὀνόμασε ἔτσι τὸν ἑαυτό του. Σὲ ὀνόμασε ἀγράμματο καὶ φτωχὸ καὶ τιποτένιο; Ἐσὺ σκέψου ὅτι εἶσαι σκουλήκι καὶ ὅτι προέρχεσαι ἀπὸ τὴν κοπριά, ὅπως γράφει κι ὁ Δαβὶδ (Ψαλμ. 21:7).

Πρόσθεσε σ' αὐτὰ καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ Μωυσῆ, πού, ὅταν τὸν ἔβρισαν ὁ Ἀαρὼν καὶ ἡ Μαριάμ, δὲν παραπονέθηκε στὸ Θεὸ ἐναντίον τους, ἀλλὰ προσευχήθηκε γι' αὐτούς. (Ἀριθ. 12:1-13).

Θέλεις νὰ εἶσαι μαθητὴς αὐτῶν τῶν φίλων τοῦ Θεοῦ ἢ ἐκείνων ποὺ εἶναι γεμάτοι ἀπὸ πνεῦμα πονηρίας;

Όταν νιώσεις τὸν πειρασμὸ νὰ βρίσεις, σκέψου ὅτι δοκιμάζεσαι: Θὰ πᾶς μὲ τὸ μέρος τοῦ Θεοῦ, δείχνοντας μακροθυμία, ἢ θὰ τρέξεις πρὸς τὸ διάβολο, δείχνοντας ὀργή; Μὴ χάσεις τὴν εὐκαιρία νὰ διαλέξεις τὴν ἀγαθὴ μερίδα. Γιατί ἢ θὰ ὠφελήσεις καὶ τὸν ἀντίπαλο ἀκόμα μὲ τὸ παράδειγμα τῆς **πραότητός σου** ἢ θὰ ζημιωθείτε κι οἱ δυὸ μὲ τὸν ἐγωισμό σου. Σκέψου ἐπίσης, ὅτι τίποτα δὲν εἶναι ὀδυνηρότερο στὸν ἐχθρὸ ἀπὸ τὸ νὰ βλέπει τὸν ἀντίπαλό του ἀνώτερο ἀπὸ τὶς προσβολές πού τοῦ ἔκανε.

Σοῦ προκαλεῖ ταραχὴ ἡ κατηγορία τῆς φτώχειας; Θυμήσου ὅτι «γυμνὸς ἦρθες στὸν κόσμο τοῦτο, γυμνὸς καὶ πάλι θὰ φύγεις» (πρβλ. Ἰωβ 1:21). Ποιὸς ὅμως εἶναι φτωχότερος ἀπὸ τὸ γυμνὸ; Ποιὸς, ἄλλωστε, ὀδηγήθηκε ποτὲ στὴ φυλακὴ γιὰ τὴ φτώχειά του; Δὲν εἶναι ντροπὴ ἡ φτώχεια. **Ντροπὴ εἶναι νὰ μὴν ὑποφέρεις μὲ ἀξιοπρέπεια τὴ φτώχεια.** Θυμήσου ὅτι ὁ Κύριος «ἦταν πλούσιος κι ἔγινε γιὰ χάρη μας φτωχός» (Β΄ Κορ. 8:9).

Ἀλλὰ κι ἂν ὁ ἀντίπαλός σου σὲ ἀποκαλέσει ἀνόητο καὶ ἀγράμματο, θυμήσου τὶς βρισιές τῶν Ἰουδαίων ἐναντίον τῆς ἀληθινῆς Σοφίας: «Εἶσαι Σαμαρείτης καὶ δαιμονισμένος» (Ἰω. 8:48). **Ἄν ὀργιστεῖς, θὰ ἐπιβεβαιώσεις τὶς βρισιές.** Γιατί τί ὑπάρχει πιὸ ἀνόητο ἀπὸ τὴν ὀργή; Ἄν ὅμως δὲν ὀργιστεῖς, θὰ ντροπιάσεις αὐτὸν πού σὲ βρίζει, δείχνοντας ἔμπρακτα τὴ σωφροσύνη σου.

Σὲ ράπισε ὁ ἀντίπαλος; Σκέψου ὅτι καὶ τὸν Κύριο ράπισαν. Σ' ἔφτυσε; Σκέψου ὅτι καὶ τὸν Κύριό μας ἔφτυσαν. Καὶ μάλιστα «δὲν ἔκρυσε τὸ πρόσωπό Του γιὰ ν' ἀποφύγει τὸν ἐξευτελισμὸ ἀπὸ τὰ φτυσίματα» (πρβλ. Ἦσ. 50:6). Συκοφαντήθηκες; Τὸ ἴδιο ἔπαθε κι ὁ Κύριος. Σοῦ ξέσκισαν τὰ ρούχα; Ἀφαίρεσαν καὶ τοῦ Κυρίου τὰ ἐνδύματα οἱ στρατιῶτες καὶ τὰ μοίρασαν μεταξὺ τους. (Ἰω. 19:24).

Ἐσὺ ὅμως δὲν καταδικάστηκες ἀκόμα. Οὔτε σταυρώθηκες. Πολλὰ σοῦ λείπουν γιὰ νὰ μιμηθεῖς τὸν Κύριο. **Ἡ φλόγα τῆς ὀργῆς θὰ ὑποχωρήσει μὲ τὶς σκέψεις αὐτές.** Παρόμοιες προετοιμασίες καὶ προδιαθέσεις ἐπαναφέρουν τὴ γαλήνη στὸ νοῦ καὶ ἀφαιροῦν τὰ ἄτακτα σκιρτήματα τῆς καρδιᾶς. Αὐτὸ σημαίνουν καὶ τὰ λόγια τοῦ Δαβίδ: «Προετοιμάσθηκα καὶ δὲν κλονίσθηκα». (Ψαλμ. 118:60).

Ἡ μνήμη τῶν παραδειγμάτων τῶν μακαρίων ἀνδρῶν τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἀναχαιτίζει τὸ μανιακὸ ξέσπασμα τῆς ὀργῆς. Πῶς π.χ. ὁ μέγας Δαβὶδ ἀνέχθηκε μὲ πραότητα τὶς προσβολές τοῦ Σεμεί! ...Δὲν κυριεύθηκε ἀπὸ τὴν ὀργή, ἀλλὰ ὑψωσε στὸ Θεὸ τὴ σκέψη του καὶ στοχάστηκε: «Ὁ Κύριος τοῦ εἶπε νὰ μὲ καταριέται» (Β΄ Βασ. 16:10). Ἔτσι, ἐνῶ ἄκουγε νὰ τὸν βρίζει φονιά καὶ παράνομο, δὲν ὀργιζόταν ἐναντίον του, ἀλλὰ ταπεινῶνε τὸν ἑαυτὸ του θεωρώντας ἀληθινὴ τὴν προσβολή.

Δυὸ λοιπὸν πράγματα κι ἐσὺ ν' ἀποφεύγεις: Νὰ μὴ θεωρεῖς τὸν ἑαυτό σου ἄξιο γιὰ ἐπαίνους καὶ νὰ μὴ νομίζεις κανέναν κατώτερό σου. Μὲ τὸν

τρόπο αυτό ποτέ δὲν θ' ἀνάψει μέσα σου ὁ θυμὸς γιὰ τὶς προσβολὲς πού σου γίνονται.

Κάθε φορά, ἄλλωστε, πὸ ὀργίζεσαι ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ σου, κάνεις μιὰ μεγάλη ἀδικία. Γιατί ἄλλος εἶναι στὴν πραγματικότητα ἐκεῖνος πού σου προκαλεῖ τὸ θυμό. Ἔτσι μοιάζεις μὲ τὸ σκύλο πὸ δαγκώνει τὴν πέτρα, ἐνῶ δὲν πειράζει αὐτὸν πὸ τοῦ τὴν ἔριξε. Τὸ θυμό σου νὰ τὸν στρέφεις ἐναντίον τοῦ ἀνθρωποκτόνου διαβόλου, πὸ εἶναι ὁ πατέρας τοῦ ψεύδους καὶ ὁ πρόξενος κάθε ἀμαρτίας. Νὰ εἶσαι ὅμως σπλαχνικὸς μὲ τὸν ἀδελφό σου, γιατί, ἂν συνεχίσει ν' ἀμαρτάνει, θὰ παραδοθεῖ στὸ αἰώνιο πῦρ μαζί μὲ τὸ διάβολο.

Ὅπως διαφέρουν οἱ λέξεις θυμὸς καὶ ὀργή, ἔτσι διαφέρουν καὶ οἱ σημασίες τους. **Θυμὸς εἶναι μιὰ ἔντονη ἔξαψη κι ἓνα ξέσπασμα τοῦ πάθους. Ἐνῶ ὀργή εἶναι μιὰ μόνιμη λύπη καὶ μιὰ διαρκῆς τάση γιὰ ἐκδίκηση, σὰν νὰ φλέγεται ἡ ψυχὴ ἀπὸ τὸν πόθο ν' ἀνταποδώσει τὸ κακό. Οἱ ἄνθρωποι ἀμαρτάνουν καὶ μὲ τὶς δυὸ καταστάσεις. Ἄλλοτε ὀρמוῦν ἀπερίσκεπτα νὰ χτυπήσουν ὅσους τοὺς προκάλεσαν, καὶ ἄλλοτε καιροφυλακτοῦν δόλια νὰ ἐκδικηθοῦν ὅσους τοὺς λύπησαν. Ἐμεῖς καὶ τὰ δυὸ πρέπει νὰ τ' ἀποφεύγουμε.**

*

Πῶς μπορούμε νὰ δαμάσουμε τὸ πάθος αὐτό; Ἄν προηγουμένως ἀσκηθοῦμε στὴν ταπεινοφροσύνη, πὸ ὁ Κύριος δίδαξε καὶ μὲ τὰ λόγια καὶ μὲ τὰ ἔργα. Μὲ τὰ λόγια εἶπε: «Ὅποιος θέλει νὰ εἶναι ὁ πρῶτος, θὰ πρέπει νὰ γίνεῖ ὁ τελευταῖος ἀπ' ὅλους» (Μάρκ. 9:35). Ἀλλὰ καὶ ἔμπρακτα δίδαξε τὴν πραότητα, ὅταν ἤρεμα ἀνέχθηκε τὸ ράπισμα τοῦ δούλου. Ὁ Δεσπότης καὶ Δημιουργὸς τ' οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, Αὐτὸς πὸ προσκυνεῖται ἀπ' ὀλόκληρη τὴν ὄρατὴ καὶ ἀόρατὴ κτίση, Αὐτὸς πὸ «συγκρατεῖ τὸ σύμπαν μὲ τὴ δύναμη τοῦ λόγου Του» (Ἐβρ. 1:3), δὲν ἐπιτρέπει ν' ἀνοίξει ἡ γῆ καὶ νὰ καταπιεῖ ζωντανὸ τὸν ἀσεβῆ δοῦλο οὔτε τὸν στέλνει στὸν ἄδη, ἀλλὰ τὸν νοουθετεῖ καὶ τὸν διδάσκει: «Ἄν εἶπα κάτι κακό, πὲς ποῖό ἦταν αὐτό· ἂν ὅμως μίλησα σωστά, γιατί μὲ χτυπᾷς;» (Ἰω. 18:33).

Ἄν συνηθίσεις νὰ εἶσαι πάντοτε ὁ ἔσχατος, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου, ὑπάρχει περίπτωση ν' ἀγανακτήσεις στὶς ἀδίκες κατηγορίες; Ὅταν σὲ βρίζει ἓνα μικρὸ παιδί, θεώρησε τὰ λόγια του σὰν ἀφορμὴ γιὰ γέλιο. Ἀλλὰ κι ὅταν κανεὶς μεγάλος κυριευθεῖ ἀπὸ μανία καὶ ξεστομίζει ἀτιμωτικὰ λόγια, νὰ τὸν θεωρεῖς ἄξιο συμπάθειας μᾶλλον παρὰ μίσους. Δὲν εἶναι τὰ λόγια πὸ μᾶς λυποῦν. Εἶναι ἡ ὑπεροψία μας ἀπέναντι στὸν ὑβριστὴ καὶ ἡ μεγάλη ἰδέα πὸ ἔχουμε γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας. Ἄν λοιπὸν ἀφαιρέσεις ἀπὸ μέσα σου αὐτὰ τὰ δύο, τότε τὰ λόγια μόνον τους εἶναι ἓνας κούφιος θόρυβος.

«Πάψε νὰ ὀργίζεσαι καὶ ἄφησε τὸ θυμὸ σου» (Ψαλμ. 36:8), ὥστε νὰ γλυτώσεις τὴν ὀργὴν ποὺ ἐκδηλώνεται «ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, γιὰ νὰ τιμωρήσει κάθε ἀσέβεια καὶ ἀδικία τῶν ἀνθρώπων» (Ρωμ. 1:18). **Ἄν μὲ τὴ σύνεση μπορέσεις νὰ κόψεις τὴν πικρὴ ρίζα τοῦ θυμοῦ, θὰ ξεριζώσεις μαζί της πολλὰ ἄλλα πάθη. Γιατί ἡ δολιότητα, ἡ ὑποψία, ἡ θρασύτητα, ἡ ἀπιστία, ἡ κακοήθεια, ἡ ἐπιβουλή καὶ ὅλα τὰ συγγενικὰ πάθη εἶναι γεννήματα αὐτῆς τῆς κακίας.**

Ἄς μὴν κρύβουμε μέσα μας ἓνα τόσο μεγάλο κακό. Εἶναι **ἀρρώστια τῆς ψυχῆς, σκοτεινίασμα τοῦ νοῦ, ἀποξένωση ἀπὸ τὸ Θεό**, αἰτία φιλονικίας, ἀφορμὴ συμφορᾶς, **πονηρὸ δαιμόνιο ποὺ κυριαρχεῖ στὴν ψυχὴ καὶ ἀποκλείει τὴν εἴσοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος**. Γιατί ὅπου εἶναι ἔχθρες, φιλονικίες, θυμοί, φατρίες, διαμάχες, ποὺ διαρκῶς ταραάζουν τὴν ψυχικὴ γαλήνη, ἐκεῖ τὸ πνεῦμα τῆς πραότητος δὲν ἀναπαύεται.

Ἄς συμμορφωθοῦμε, λοιπόν, μὲ τὴν ἐντολὴν τοῦ ἀποστόλου Παύλου. «Διώξτε μακριὰ σας κάθε δυσαρέσκεια, θυμὸ, ὀργή, κραυγὴ, κατηγορία, καθὼς καὶ κάθε ἄλλη κακότητα» (Ἐφ. 4:31), καὶ ἄς περιμένουμε τὴν ἐκπλήρωση τῆς ὑποσχέσεως ποὺ ἔδωσε ὁ Κύριος στοὺς πρᾶους: «Μακάριοι εἶναι οἱ πρᾶοι, γιὰ αὐτοὺ θὰ κληρονομήσουν τὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας» (Ματθ. 5:5).

(“ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ” Φυλλάδιο νο 4, Ἱερὰ Μονὴ Παρακλήτου, Ὠρωπὸς Ἀττικῆς)

(Πηγὴ: imparaklitou.gr)

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

